

Stockholms, 28. juunil, 1946.

566

V.a.

E. N. M. K. U.

M. 16

Nagu Teile saadetud Eesti Komitee tegevuse ülevaatest nähtub, on Komitee poolt ellu kutsutud rida pagulaskonna kultuurse ja sotsiaalse heaolu vajadusi rahuldavaid asutusi, nagu koolid, kursused, lasteaiad, asutud õpperaamatute kirjastamisele, loodud eeldused pidevaks kutse- ja sotsiaalala nõuandeks ning vahetalituslikuks tegevuseks.

Hooldamisperioodi lõppemisega on vahepeal olukorrad niivõrd muutunud, et peame arvestama meie seesmisele omavalitsusele väljastpoolt tulnud toetuste ärajäämisega.

Vähehaalt eesti koolide küsimuses peab meil olema selgus juba eelolevaks sügiseks: kas suudame enda koole veel selles olukorras ülal pidada.

Vastuse sellele peab andma eesti pagulaskond, kelle poole meie käesolevaga esmakordselt oleme sunnitud pöörduma. Me ei kahtle, et eesti pagulaskond on teadlik enda rahvuslikust kutsumusest, kui olukorra nõuded talle selgeks tehakse. Meil on usku, et eesti pagulaskond, kes enamikus on suutnud endale vajaliku töö ja teenistuse leida, nõustub ka üldsuse kultuurilisteks vajadusteks senisest suuremal määral ohvreid tooma. Enda emakoelse ja rahvusliku kodu ja kultuuri huvides peame ise enda õlgadele võtma näit. ka eesti algkoolide ja eesti õhtugümnaasiumi ülalpidamise, rääkimata otse karjuvast vajadusest sarnaste õhtugümnaasiumide järgi kõigis suuremates eestlaste keskustes. Ei tohi unustada, et praegu ootab poolelijäänud õpingute jätkamiseks võimaluste loomist hulk mööda Rootsi riiki laialipaisatud noori, peamiselt 15-24.a. vanuses. Selle härmiselt väärtusliku eesti rahvusliku kapitali hooldamisele, samuti kui vabaharidustööle laiemas ulatuses, ei ole Eesti Komitee enda piiratud ressursside tõttu seni veel kuigi suures ulatuses suutnud asuda.

Kõigil neil asjaoludel julgeme loota, et Teie omalt poolt ei keola enda väärtuslikku kaasabi Eesti Komitee poolt eesti pagulaskonna hädavajaliste kultuursete vajaduse rahuldamise otstarbel korraldatava korjandusaktsiooni läbiviimiseks juuli- ja augustikuude kestel.

Kuna Teie oma senises tegevuses kunagi ei ole keeldunud oma abistavat kätt üldsuse heaolu küsimuses, tahame seda rohkem loota Teie kaasabile nüüd, mil rahva otte tuleb otsustamiseks asetada eesti pagulaskonna vaevaga loodud kultuurasutuste saatus ja kus seega on kaalul põhilised väärtused eesti kultuuri säilitamise ja arendamise alal.

Selles teadmises julgeme pöörduda Teie poole, saates ühtlasi juuresoleva korjanduslike palvega, koguda Teie tutvuskonnas annotusi ja selgitada olukorra nõudeid.

Omalt poolt avaldame aegajalt ajakirjanduse kaudu asja kohta vajalikke üleskutseid ja selgitavaid artikleid.

Lugupidamisega

T. Grünthal
/T. Grünthal/
Esimees.

/E. Perlitz/
Abiesimees.

J. Tiitso
/J. Tiitso/
Abiesimees.

Eesti Komitee palub Teid ühtlasi teha kõik korjanduse häaks kordaminekuks ning organiseerida selle tehnilist läbiviimist, leides selleks sobivaid isikuid. Sel otstarbel on Teie jaoks juurde lisatud vajalikul arvul korjanduslehti. Vajaduse korral palume võtta küsimus endi kokkutulekuil arutusele, võimaluse puhul kutsudes Eesti Komitee esindajaid sel eesmärgil kõnelema ning kui see on läbiviidav, arvestada teatud protsent oma ürituste sissetulekuist Eesti Komitee heaks.

/T. Grünthal/
Esimees.

T. Grünthal